

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ
Цара Душана 34, 32000 Чачак
Тел: 032/303410; Факс: 032/303401
Е-пошта: afdekanat@kg.ac.rs; <http://www.afc.kg.ac.rs/>

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ
СТУДИЈА АГРОНОМИЈА (60 ЕСПБ)

Чачак, јун 2013. године

САДРЖАЈ

УВОД

Стандард 1. Структура студијског програма

Стандард 2. Сврха студијског програма

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Стандард 5. Курикулум

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Стандард 7. Упис студената

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Стандард 9. Наставно особље

Стандард 10. Организациона и материјална средства

Стандард 11. Контрола квалитета

Стандард 12. Студије на даљину

ТАБЕЛЕ: Табеларни подаци приказани су у електронској форми у посебном фолдеру - **Tabele**.

ПРИЛОЗИ: Прилози су приказани у електронској форми. У тексту описа стандарда сваки прилог је линкован (**CTRL + click to follow link**). Поред тога, комплетни прилози за документацију дати су у посебном фолдеру - **Prilozi**.

УВОД

Назив студијског програма	Мастер академске студије Агрономија
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Агрономски факултет у Чачку
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Крагујевцу Агрономски факултет у Чачку
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Техничко-технолошке науке
Научна, стручна или уметничка област	Биотехничке науке
Врста студија	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	60 ЕСПБ
Назив дипломе	Мастер инжењер пољопривреде
Дужина студија	1 година (два семестра)
Година у којој је започела реализација студијског програма	школска 2009/2010. година
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	-
Број студената који студира по овом студијском програму	10
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	32
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	Одлука Наставно-научног већа Агрономског факултета, број 1334/3 од 06.06.2008. године и одлука број 1463/2-VI од 07.06.2013. године; Стручно веће за техничко-технолошке науке Универзитета у Крагујевцу одлука број 1019/3 од 20.06.2008. и одлука број 353/2 од 19.06.2013. године и Одлука Сената Универзитета у Крагујевцу број 1088/5 од 04.07.2008. године и Одлука Сената Универзитета у Крагујевцу број 534/6 од 27.06.2013. године.
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	Уверење о акредитацији студијског програма мастер академских студија Агрономија (60 ЕСПБ), број: 612-00-1440/12/2008-04, Београд, 20.03.2009. године.
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	Сајт Агрономског факултета у Чачку: http://www.afc.kg.ac.rs/

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм другог степена мастер академских студија Агрономија (60 ЕСПБ) садржи све законом предвиђене елементе и за сваку радну активност студената предвиђен је одређени број ЕСПБ бодова. По завршетку мастер академских студија студент стиче академски назив Мастер инжењер пољопривреде (скраћено Маст. инж. пољ.). Исход процеса студирања је стручњак који поседује детаљнија и продубљенија знања, вештине и друге способности у односу на ниво компетенција стечен на основним академским студијама. Стечено знање свршеном студенту обезбеђује стручност за рад у научним лабораторијама и истраживачким центрима, институтима и факултетима на којима се изучавају биотехничке науке из области ратарства, крмног биља, повртарства, воћарства, зоотехнике и уређења, коришћења и заштите пољопривредног земљишта. Стечене опште и предметно-специфичне компетенције по завршетку студија представљају основу за оригиналност у развијању и примени идеја, концепата, као и знања, вештина и других способности неопходних за разумевање научне основе и припрему за виши степен студија (докторске студије).

Услови за упис мастер студија су завршене основне академске студије (Пољопривредних и других сродних факултета), претходно остварени обим студија од најмање 240 ЕСПБ из области Пољопривреде, и других одговарајућих области. Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета у Крагујевцу, на предлог Наставно-научног већа Факултета. У случају пријављивања већег броја кандидата од конкурсом предвиђеног, на основу просечне оцене и дужине студија на основним академским студијама, формира се ранг листа.

Настава се изводи у трајању од једне године подељене у два семестра, од којих сваки траје 15 недеља. Укупан број ЕСПБ по семестру је 30 а за академску годину 60, укључујући и бодове за стручну праксу и завршни рад.

Студијски програм садржи један обавезан (Органска производња) и четири изборна предмета. Изборни предмети бирају се из понуђене групе од 27 изборних предмета.

Студенти у првом семестру поред обавезног предмета, бирају и четири изборна предмета. У другом семестру је Студијски истраживачки рад (СИР) издвојен као посебан предмет (Теоријске и експерименталне основе завршног рада) и носи 12 ЕСПБ. Фонд часова предвиђен за сваки предмет је 2 часа предавања и 2 часа вежби, односно 6 ЕСПБ. Израдом завршног рада студент стиче 15 ЕСПБ. Стручна пракса се реализује у другом семестру (3 ЕСПБ), као и СИР, у оквиру кога се реализује практични део завршног рада (20 часова активне наставе, односно 12 ЕСПБ). Листа обавезног и изборних предмета, као и бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са ЕСПБ и приказана је у спецификацији предмета, као и оквирни садржаји предмета и предуслови за упис појединих предмета.

Настава се изводи кроз предавања и вежбе. На предавањима се, уз коришћење одговарајућих дидактичких средстава, излаже предвиђено градиво, али се том приликом студентима указује и на истраживачке трендове у одређеној области. На вежбама, које прате предавања, решавају се конкретни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво. Настава се изводи у добро опремљеним и просторно адекватним учионицама, вежбаоницама и лабораторијама на факултету, као и у специјализованим и научним институцијама са којима постоје уговори о сарадњи. Студентске обавезе могу садржати и израду семинарских радова, пројектних задатака, при чему се свака активност студента током наставног процеса прати и вреднује према правилима која су усвојена на нивоу Факултета. Број освојених бодова исказан је према јединственој методологији и одражава оптерећеност студента. Сваки предмет носи одређени број ЕСПБ, а целокупне студије су завршене када студент испуни све предиспитне и испитне обавезе на предметима, обави стручну праксу, уради и одбрани завршни (мастер) рад и при томе стекне 60 ЕСПБ.

Прилог за стандард 1:

Публикација установе, Сајт Агрономског факултета у Чачку: <http://www.afc.kg.ac.rs/> - Прилог 1.1

Стандард 2. Сврха студијског програма

Сврха студијског програма мастер академских студија Агрономија је образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања која доприносе развоју пољопривредне производње са становишта рационалног коришћења природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја. На основу стечених знања и вештина свршени студенти мастер академских студија Агрономија сичу компетентност у националним, европским и светским оквирима за јасну и препознатљиву професију мастер инжењера пољопривреде.

Факултет је, у складу са основним задацима и циљевима високошколске установе, дефинисао задатке и циљеве мастер академских студија – Агрономија, ради образовања високо компетентних кадрова из области пољопривреде. Студијски програм конципиран је тако да обезбеђује стицање најновијих знања за реализацију постављених циљева у савременој пољопривредној производњи. Високо образовани стручњаци из области агрономије односно пољопривреде, неопходни су у управљању природним и другим ресурсима, и увећање њихове вредности. Због тога је сврха овог студијског програма да формира високо оспособљене стручњаке за рационалну и одрживу пољопривредну производњу. Мастер инжењери пољопривреде ће поред конвенционалних познавати и алтернативне технологије производње, као и органску производњу. Ове технологије производње су обухваћене програмом мастер студија, који поред обавезног предмета садржи и листу изборних предмета из одговарајућих области.

Студијски програм има за циљ да сва понуђена знања пружи у форми која обезбеђује ефикасну и компетентну примену у практичној производњи и научно-истраживачком раду.

Студијски програм је у складу са потребама и развојем пољопривредне биљне и сточарске производње засноване на принципима одрживог развоја, интегрише пољопривредне, еколошке и економске интересе садашњег и будућег развоја, а у циљу производње квалитетне и здравствено безбедне хране, намењене домаћем и иностраном тржишту.

Сврха студијског програма је да студенти надограде основна знања о гајењу биљака и животиња и о унапређењу производње применом савремених агротехничких мера и да примене поједина биотехнолошка решења у пољопривредној производњи. Такође, треба да се упознају на који начин се могу остварити бољи производни ефекти и како се може утицати на смањење производних трошкова, чиме се остварује и боља конкурентност на тржишту пољопривредних производа.

Сврха студијског програма је у складу са задацима и циљевима Факултета. Реализацијом овако конципираног студијског програма школују се мастер инжењери пољопривреде, који поседују компетентност засновану на светским стандардима. Стечена знања на овом студијском програму су неопходна основа за даље школовање на докторским студијама.

Прилог за стандард 2:

Публикација установе, Сајт Агрономског факултета у Чачку: <http://www.afc.kg.ac.rs/> - [Прилог 1.1](#)

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм мастер академских студија Агрономија има јасно дефинисане циљеве. Циљеви студијског програма су постизање општих и предметно-специфичних компетенција и академских вештина које означавају завршетак мастер академских студија, као и стручни и научно-истраживачки рад у области агрономских наука односно биљне или анималне производње, у зависности од изабраних предмета. Студијски програм је у складу са основним задацима и циљевима које је поставио Агрономски факултет. Остварењем ових циљева студент развија креативне способности и овладава специфичним практичним вештинама неопходним за обављање професије.

Основни циљ студијског програма је постизање и развој општих и стручних компетенција и академских вештина из области биотехничких наука, које су неопходне за сагледавање и решавање конкретних проблема у развоју пољопривредне производње са становишта очувања животне средине и рационалног коришћења постојећих ресурса.

Један од посебних циљева је развијање нивоа знања и свести код студената за потребом перманентног образовања, а посебно у контексту очувања животне средине.

Стечена знања и искуства на овом студијском програму треба да буду логична надоградња образовања стеченим на основним академским студијама. Студенти се оспособљавају за непосредан рад у пољопривредној производњи у току кога професионално примењују савремене и ефикасне технологије. Студенти стичу знања и вештине, које ће им омогућити да повећају рентабилност производње сировина за намирнице биљног и анималног порекла, односно за производњу квалитетних и здравствено безбедних пољопривредних производа.

Од општих компетенција студенти су оспособљени за: објективно вредновање научно-истраживачког рада, праћење научно-стручне литературе, комуницирање са стручњацима из своје и других области, развој професионалне етичности, развој способности планирања и организовања производње, способности самосталног рада, овладавање методама истраживања, извођења експеримената, статистичку обраду података, тумачење резултата и доношења закључака и презентацију и примену стеченог знања и резултата истраживања, све уз континуирани развој креативног размишљања.

Предметно-специфичне компетенције зависно од опредељења подразумевају: детаљно познавање начина и метода пројектовања, експлоатације и реализације ратарске, повртарске, воћарске и сточарске производње у функцији одрживог развоја пољопривреде; примену одговарајућих мера за повећање ефикасности рада и веће економске добити, уз контролу квалитета добијених производа; самосталној изradi студија и пројеката из свих области пољопривредне производње.

По завршетку мастер академског студијског програма Агрономија формирају се стручњаци способни за развој и примену научних достигнућа. Стечени ниво знања обезбеђује стручњацима њихову одговарајућу примену у пракси и научно-истраживачком раду. Стечена знања и вештине су основа за даље стручно усавршавање, као и за завршавање виших степена студија.

Прилог за стандард 3:

Публикација установе, Сајт Агрономског факултета у Чачку: <http://www.afc.kg.ac.rs/> -- [Прилог 1.1](#)

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Мастер инжењери пољопривреде, студијског програма мастер академских студија Агрономија су компетентни и квалификовани за решавање сложених и практичних проблема из области савремене пољопривредне производње. Такође, ниво знања које су усвојили и савладали реализацијом студијског програма пружа им одличну базу за потенцијални наставак свог усавршавања на докторским студијама. Компетенција, пре свега, укључује развој критичког мишљења, способност анализе и решавања проблема, са јасном представом о добрим и лошим странама донетих одлука и поступака.

Савладавањем мастер студијског програма Агрономија (60 ЕСПБ) студенти стичу опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности у области агрономије - пољопривреде.

Савладавањем студијског програма студенти стичу опште способности:

- анализе, синтезе и предвиђања решења и последица,
- овладавања методама, поступцима и процесима истраживања,
- развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа,
- примене знања у пракси;
- развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем и
- професионалне етике.

Савладавањем студијског програма студенти стичу предметно-специфичне способности:

- темељног познавања и разумевања одговарајуће области пољопривреде,
- пројектовања, организације и контроле производње,
- решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака,
- повезивања основних знања из различитих области и њихове примене,
- праћења и примене новина у струци,
- развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју,
- употребе информационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја,
- самосталног извођења експеримената, статистичке обраде резултата, тумачења резултата, формулисања и доношења закључака и
- да на одговарајући начин напишу и да презентују резултате рада.

По завршетку свих предиспитних и испитних обавеза из мастер студијског програма Агрономија, студенти су оспособљени да:

- покажу знање, вештине и разумевање у области биотехничких наука, које допуњује знање стечено на основним академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања и вештина,
- примене знање и вештине у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар биотехничке области техничко-технолошког образовно-научног поља студија,
- интегришу знања и вештине, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова,
- покажу знања и вештине за очување животне средине,
- покажу знања и вештине за економично коришћење природних ресурса наше земље, у складу са принципима одрживог развоја,
- покажу знања и вештине за производњу здравствено безбедне хране,
- покажу знања и вештине за гајење и производњу биљних и животињских врста као живих организама,
- на јасан и недвосмислен начин пренесу знање и закључивања стручној и широј јавности и
- наставе студије на начин који ће самостално изабрати.

Прилог за стандард 4:

Додатак дипломе - [Прилог 4.1](#)

Стандард 5: Курикулум

Структура курикулума студијског програма МАС Агрономија (60 ЕСПБ) обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ.

Курикулум студијског програма мастер студија Агрономија садржи листу и структуру обавезног и изборних предмета и њихов опис у виду спецификације.

Мастер академске студије Агрономија конципиране су као једногодишњи студијски програм и обухватају два семестра. У сваком семестру студент треба да стекне по 30 ЕСПБ, односно укупно 60 ЕСПБ за студијски програм.

У студијском програму заступљено је укупно пет предмета и сви предмети су једносеместрални, слушају се у току првог семестра и носе по шест ЕСПБ. Од тога, један предмет је обавезан, а четири су изборна. Обавезан предмет је Органска пољопривреда (2+2+0). Студент бира четири изборна предмета са листе од 27 понуђених.

У структури студијског програма, изборни предмети су заступљени са 65%, што задовољава стандард да изборни предмети буду заступљени са више од 30% у односу на укупан број ЕСПБ. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 65% (Електронски Извештај о параметрима студијског програма).

У курикулуму студијског програма МАС Агрономија дефинисан је опис сваког предмета у виду спецификације која садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, ЕСПБ, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове похађања предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања, оцењивање знања студената и друге релевантне податке. Саставни део курикулума је стручна пракса, која се реализује у одговарајућим научно истраживачким установама, организацијама за обављање иновационе активности, организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, привредним друштвима и јавним установама. У структури студијског програма правилно су заступљене различите групе предмета према захтевима мастер академских студија.

У другом семестру мастер академских студија предвиђена је стручна пракса која има за циљ да студенте уведе у практичне аспекте биљне и анималне пољопривредне производње. Похађањем стручне праксе, у укупном трајању од 45 часова, студент стиче 3 ЕСПБ. У другом семестру предвиђен је Студијски истраживачки рад, који носи 12 ЕСПБ и 0+0+20 часова.

На крају мастер академских студија предвиђена је обавезна израда и одбрана завршног рада. Она носи 15 ЕСПБ и представља оптерећење студента везано за постављање и праћење огледа, обраду података, писање и презентацију рада. У оквиру завршног рада предвиђен је рад ментора са студентом у вези са избором теме, радом на огледу и прегледом урађеног рада.

Завршетком студијског програм студент стиче 60 ЕСПБ (укупно 300) и академски назив мастер инжењер пољопривреде, док су у додатку дипломи приказани положени предмети, који указују на проучаване дисциплине и уже научне области.

Основне научне дисциплине које се изучавају на овом степену одређују научно-истраживачки карактер програма МАС Агрономија, омогућавају боља разумевања сложених процеса у пољопривредној производњи и стварају услове за даљу научно-истраживачку делатност.

*У фолдеру **Table** налазе се следећи табеларно приказани подаци:

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Табела 5.2 Спецификација предмета

Табела 5.2А Спецификација стручне праксе

Табела 5.2Б Спецификација завршног рада

Табела 5.3 Листа изборних предмета

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма

Прилози за стандард 5:

Распоред часова - [Прилог 5.1](#)

Књига предмета (у штампаној форми и у електронској форми на сајту институције) - [Прилог 5.2](#)

Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе - [Прилог 5.3](#)

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм мастер академских студија Агрономија конципиран је тако да на свеобухватан и интердисциплинаран начин пружи студентима најновија научна и стручна знања у области биљне и анималне пољопривредне производње.

Студијски програм је целовит и свеобухватан, усклађен са савременим светским достигнућима у области пољопривредне струке и упоредив је са сличним акредитованим програмима одговарајућих иностраних високошколских установа, нарочито у европским државама, које су потписници Болоњске декларације.

Студијски програм мастер академских студија Агрономија (60 ЕСПБ) усаглашен је са другим студијским програмом мастер академских студија који се реализују на Агрономском факултету у Чачку (МАС Прехрамбена технологија - 60 ЕСПБ). Студијски програми мастер академских студија трају 2 семестара, односно 1 годину и имају 60 ЕСПБ. Студијски програм МАС Агрономија разликује се за најмање 35% од укупног броја ЕСПБ бодова од другог студијског програма мастер академских студија који се реализује на Агрономском факултету у Чачку.

Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију. Мастер програм Агрономија усаглашен је са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Основни елементи усаглашености огледају се у следећем:

- укупно трајање основних (240 ЕСПБ) и мастер академских студија (60 ЕСПБ) је пет година (300 ЕСПБ),
- сви предмети су једносеместрални,
- примењен је европски систем преноса бодова,
- изборни предмети су заступљени у одговарајућој мери у односу на обавезне предмете,
- постоји стручна пракса и
- на крају студија предвиђена је израда завршног рада.

Квалитет мастер студијског програма Агрономија обезбеђује се кроз праћење и проверу његових специфичних циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз континуирано осавремењивање садржаја и прикупљање повратних информација о квалитету програма од релевантних организација.

Факултет редовно и систематски проверава и ревидира циљеве студијског програма и њихову усклађеност са мисијом и циљевима Факултета, структуру и садржај, исходе и компетенције студената по завршетку студирања, као и могућности запошљавања и даљег школовања. Факултет је омогућио студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма, редовно прибавља повратне информације пословних представника, привредних и ванпривредних организација и других релевантних институција о квалитету студија и својих студијских програма. Поред тога, Факултет обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих међународних установа.

Студијски програм мастер академских студија Агрономија је упоредив и усклађен са сличним програмима иностраних високошколских установа:

- Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Slovenia <http://www.bf.uni-lj.si>
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo, Maribor, Slovenia <http://fk.uni-mb.si>
- University of Hohenheim, Stuttgart, Germany (<https://www.uni-hohenheim.de>)
- Faculty of Horticulture, Lednice; Mendel University of Agriculture and Forestry, Brno, Czech Republik <http://www.zf.mendelu.cz/studium/programy.htm>

Прилози за стандард 6:

Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен - [Прилог 6.1](#); [Прилог 6.2](#); [Прилог 6.3](#)

Препоруке или усклађеност са одговарајућим добром праксом у европским институцијама - [Прилог 6.4](#)

Стандард 7: Упис студената

Агрономски факултет у Чачку, у складу са друштвеним потребама и инфраструктурним ресурсима, на мастер академске студије Агрономија уписује на буџетско финансирање студија и самофинансирање одређени број студената који је сваке године дефинисан посебном одлуком Наставно-научног већа Факултета. Одлуку о броју студената чије ће школовање бити финансирано из буџета доноси Влада Републике Србије. Све податке у вези са уписом и студирањем Агрономски факултет у Чачку објављује на огласној табли и свом сајту. Поред тога, конкурс за упис студената објављује се и у средствима јавног информисања. Планирани број студената за упис на мастер академске студије Агрономија износи 32 студента.

Комисија за упис одговорна је за правилно спровођење уписа. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су статутима Универзитета у Крагујевцу, Агрономског факултета у Чачку и у складу су са Уставом Републике Србије и Законом о високом образовању.

Приликом уписа студената проверавају се њихове способности. Услови за упис мастер студија су завршене основне академске студије (Пољопривредних и других сродних факултета), претходно остварени обим студија од најмање 240 ЕСПБ из области Пољопривреде, поља техничко-технолошких наука и других релевантних области. Одабир кандидата за упис, од укупног броја пријављених, врши се на основу постигнутог успеха и дужине завршетка основних академских студија а сходно одредбама Статута и Правилника о упису студената на студијске програме Агрономског факултета у Чачку. Упис кандидата врши се на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета у Крагујевцу, на предлог Наставно-научног већа Факултета. Након завршеног Конкурса, на основу просечне оцене и дужине студирања на основним академским студијама, комисија за упис формира ранг листу кандидата.

*У фолдеру **Table** налазе се следећи табеларно приказани подаци:

Табела 7.1 Преглед броја студената који су уписани на студијске програме у текућој школској години

Табела 7.2 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години

Прилози за стандард 7:

Конкурс за упис студената - [Прилог 7.1](#)

Решење о именовању комисије за пријем студената - [Прилог 7.2](#)

Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ) - [Прилог 7.3](#)

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Студенти се оцењују према унапред објављеним критеријумима, правилима и процедурама у складу са Правилником о полагању испита, Правилником о правилим студија, Правилником о обављању стручне праксе, Правилником о ЕСПБ бодовима и Правилником о завршном испиту. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано прати током наставе и изражава се поенима. Оцена се формира на бази континуираног праћења и оцењивања активности и знања студента, које је показао на предиспитним и испитним обавезама. У ове обавезе, генерално спадају: уредно присуствовање настави и вежбама, колоквијуми, израда семинарских радова, израда писмених тестова и писмени и усмени испит.

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Студент савлађује студијски програм мастер академских студија Агрономија полагањем испита из укупно пет предмета, реализацијом СИР-а и израдом завршног рада чиме стиче укупан број од 60 ЕСПБ. Сваки појединачни предмет у програму има шест ЕСПБ који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ утврђује се применом јединствене методологије која је утврђена Правилником о ЕСПБ бодовима Агрономског факултета у Чачку за све студијске програме на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Број поена који студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза је, у зависности од предмета, током наставе минимално 30, а максимално 70. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена (приказано у Стандарду 5.; Табеле 5.2). Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан-изузетан). Оцена студента заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Позитивна оцена се стиче уколико су све предиспитне и испитне обавезе оцењене позитивно.

Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина и садржи максимално 100 поена. Коначна оцена се утврђује према следећој скали:

- до 50 поена – оцена 5 (није положио)
- од 51 до 60 поена - оцена 6 (довољан)
- од 61 до 70 поена - оцена 7 (добар)
- од 71 до 80 поена - оцена 8 (врло добар)
- од 81 до 90 поена - оцена 9 (одличан)
- од 91 до 100 поена - оцена 10 (одличан- изузетан)

Агрономски факултет у Чачку у поступку самовредновања систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у расподели оцена у дужем периоду и пролазности по испитним роковима, годинама и нивоима студија. Продекан за наставу упознаје Наставно-научно веће са постигнутим резултатима студената по испитним роковима. Наставно-научно веће предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Поред тога, Студентски парламент непрекидно анализира рад студената, услове студирања и даје предлоге за унапређење квалитета наставе.

*У фолдеру **Табеле** налазе се следећи табеларно приказани подаци:

Табела 8.1 Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту

Табела 8.2 Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму

Прилог за стандард 8:

Књига предмета, друга врста публикације или презентација на сајту - [Прилог 8.1](#)

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма мастер студија Агрономија, обезбеђено је у потпуности наставно особље са потребним стручним и научним квалификацијама. Број наставника у целини одговара потребама студијског програма и покрива све предмете и број часова на тим предметима. Од 20 наставника ангажованих на студијском програму сви су у сталном радном односу са пуним радним временом. Укупан број наставника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе и практичан рад) годишње, односно 6 часова недељно. Појединачна оптерећења наставника на студијском програму МАС Агрономија крећу се од минималних 0,55 до максималних 1,60 часова, при чему просечно оптерећење наставника износи 0,98 часова (Електронски образац – Извештај о параметрима студијског програма). На основу података приказаних у електронском извештају о параметрима студијског програма може се констатовати да је испуњен захтев да 70% часова, од активне наставе коју држе наставници, држе наставници са пуним радним временом. Процент часова предавања који држе наставници запослени са 100% радним временом на Агрономском факултету износи 100% (Табела 9.1).

У реализацији студијског програма МАС Агрономија свих 20 наставника имају стечен научни назив дотор наука и њихове компетенције одговарају нивоу њихових задужења у настави.

Број сарадника одговара потребама студијског програма. Према подацима из електронског Извештаја о параметрима студијског програма потребан број сарадника износи 0,90 а Агрономски факултет ангажује 6 сарадника који су запослени са 100% радним временом у установи. На основу тога, може се закључити да је 6 сарадника довољно је да покрије укупан број часова вежби на студијском програму МАС Агрономија, тако да сарадници остварују просечно 300 часова вежби годишње, односно 10 часова вежби недељно (Табела 9.1А). Појединачна оптерећења сарадника на студијском програму МАС Агрономија крећу се од минималних 0,40 до максималних 2,18 часова, при чему просечно оптерећење сарадника износи 1,12 часова (Електронски образац – Извештај о параметрима студијског програма).

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу, врсти и нивоу извођења наставе. Сваки наставник има потребне референце из уже научне, односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму. Квалификације наставника приказане су у Табели 9.1 и документоване су репрезентативним референцама за предмете које наставник држи на студијском програму. Наставници и сарадници су наводили минимално 5, а не више од 10 репрезентативних референци из уже научне области из које изводе наставу на студијском програму како је то превиђено табелом 9.1.

Величина група за предавања и вежбе одговара Допуни стандарда за акредитацију студијских програма у оквиру поља Техничко-технолошких наука, област Биотехничке науке. За квалитетно извођење студијског програма испуњени су нормативи у погледу броја студената по наставним групама, тако да је величина групе за предавања 180 студената, групе за вежбе до 60 студената и групе за лабораторијске вежбе (ДОН) до 20 студената.

*У фолдеру **Табеле** налазе се следећи табеларно приказани подаци:

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.2. Листа наставника ангажованих на студијском програму

Табела 9.3. Збирни преглед броја наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму

Табела 9.4. Листа сарадника ангажованих на студијском програму

Прилози за стандард 9:

Копије радних књижица наставног особља - [Прилог 9.1](#) и сарадника [Прилог 9.1.А](#)

Правилник о избору наставника – [Прилог 9.2](#)

Књига наставника (са подацима специфицираним на идентичан начин као у табелама из стандарда, ако се не прилажу табеле) - [Прилог 9.3](#) ; [Прилог 9.3.А](#)

Доказ о јавној доступности података о наставницима и сарадницима (Сајт Агрономског факултета у Чачку: <http://www.afc.kg.ac.rs/>) - [Прилог 9.4](#)

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Да би се квалитетно и ефикасно изводила настава на студијском програму МАС Агрономија обезбеђени су неопходни инфраструктурни ресурси: људски, просторни, техничко-технолошки, рачунарски, лабораторијски, библиотечки и други. Наведени ресурси су прилагођени карактеру студија и примерени су планираном броју студената, што омогућава извођење теоријске и практичне наставе на савременом нивоу.

За извођење наставе на студијском програму МАС Агрономија, по једном студенту обезбеђен је простора од 2,71 m² за извођење наставе по сменама.

Факултет поседује амфитеатар, слушаонице, вежбаонице, лабораторије, библиотечки простор, читаоницу и свечану салу за одбрану завршних радова свих нивоа студија. Просторије су у складу са потребама образовног процеса и укупне су површине 1.566,63 m². Од тога 1.374,05 m² простора припада просторијама за одржавање наставе, а преосталих 192,58 m² су просторије библиотеке, читаонице и свечане сале. Од просторија намењених за одржавање наставе половину чини вежбаонички и лабораторијски простор. Факултет поседује 8 вежбаоница укупне површине 402,21 m² и 7 лабораторија укупне површине 350,98 m², тако да је за сваког студента на студијском програму обезбеђено место у амфитеатру, учионици и лабораторији (**Табели 10.1**).

Библиотека Агрономског факултета у Чачку располаже са 415 библиотечких јединица релевантних за извођење студијског програма МАС Агрономија (**Табела 10.3**), а укупан библиотечки фонд износи 13501 јединица. Агрономски факултет у Чачку обезбедио је покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса студијског програма МАС Агрономија (**Табела 10.4** и **Табела 10.5**).

Студентима је на располагању информатичка лабораторија која има 21 радно место и опремљена је савременим рачунарима. Факултет има приступ Интернету преко Академске мреже Србије при чему на располагању има 58 јавних IP адреса на нивоу установе. У згради Факултета свака просторија има барем по један Ethernet прикључак. Студенти и наставници (сви кабинети су опремљени рачунарском опремом) имају неометан приступ интернету, различитим софтверским пакетима и другим врстама информација у електронском облику.

За извођење студијског програма МАС Агрономија обезбеђене су одговарајуће сопствене наставно-научне базе и наставно-научне базе у привреди. Сопствене наставно-научне базе су: наставне лабораторије, научне и истраживачко-развојне лабораторије и друге научне и истраживачко-развојне јединице у саставу Факултета. Наставне базе су опремљене потребном мерном, демонстрационом, рачунарском и информационо-комуникационом опремом за извођење наставних активности експерименталног и демонстрационог карактера из свих предмета у оквиру група академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних предмета.

Агрономски факултет у Чачку обезбедио је одговарајућа огледна добра укупне површине од најмање 100 ha обрадивог земљишта који су у поседу високошколске установе у селу Мојсиње код Чачка (**Прилог 10.4**), или их Факултет користи по основу склопљених вишегодишњих уговора о пословно-техничкој сарадњи са Институтом за воћарство у Чачку, фирмом „Пантомеркет – Сточар“ Чачак, Средњом пољопривредно-хемијском школом „др Ђорђе Радић“ у Краљеву са којом Агрономски факултет има посебан уговор да је огледно добро Школе у површини од 80 ha наставна база Агрономског факултета и уговор Средњом пољопривредном школом у Пожеги (**Прилог 10.3**). На тај начин, Факултет је обезбедио квалитетне услове за извођење практичног рада и обављање стручне праксе при чему има могућност потпуног коришћења свих објеката наведених институција.

*У фолдеру **Табеле** налазе се следећи табеларно приказани подаци:

Табела 10.1. Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму; **Табела 10.2.** Листа опреме за извођење студијског програма; **Табела 10.3.** Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм; **Табела 10.4.** Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму и **Табела 10.5** Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји)

Прилози за стандард 10:

Извод из Књиге инвентара - [Прилог 10.1](#)

Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. - [Прилог 10.2](#)

Уговори о пословној и научно-стручној сарадњи за обављање стручне праксе - [Прилог 10.3](#)

Стандард 11: Контрола квалитета

Агрономски факултет у Чачку обезбеђује одређене услове квалитета у свакој области рада, према плану и поступцима наведеним у стратешком акционом плану и процедурама система квалитета за одговарајуће области. Области обезбеђења квалитета су: студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања.

Контрола квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично кроз поступак самовредновања, једном у две до три године и спољашњом провером квалитета једном у пет година. Комисија за обезбеђење квалитета обавља непосредни увид у све области рада, и утврђује ниво достигнутог стандарда квалитета, који су прописани у процедурама Система квалитета Агрономског факултета у Чачку. Наставно-научно Веће Факултета донело је Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши провера квалитета студијских програма.

У контроли квалитета услова рада, Агрономски факултет је обезбедио активну улогу студената. Према Статуту Агрономског факултета дефинисане су надлежности Студентског парламента и студента продекана. Студентски парламент има своје представнике у Наставно-научном већу Факултета, Комисији за квалитет и Комисији за самовредновање. Студенти су активно укључени у процес анкетирања и обраде података.

Провера квалитета студијског програма се спроводи редовно: путем анкетирања студената при крају сваког семестра, оценом квалитета извођења наставе, наставника, сарадника, и услова студирања (рад Студентске службе, Деканата, Рачуноворства и других ненаставних служби). Анкетирају се дипломирани студенти приликом доделе дипломе, као и дипломирани студенти који су у радном односу. Оцењивање дипломираних инжењера од стране послодаваца који су са њима засновали радни однос и анкетирање потенцијалних послодаваца о квалитету студијских програма пружају нам значајне информације. Такође, спроводи се вредновање наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља факултета. Након редовне провере квалитета студијских програма и услова рада, врши се детаљна анализа анкета у циљу унапређења квалитета наставног процеса, наставног особља, студентске службе, рада декана и продекана, унапређује се библиотечки фонд, информатички ресурси, опрема у лабораторијама и квалитет активности ненаставног особља.

За спровођење самовредновања задужено је руководство Факултета, које је образовало комисије у сарадњи са Студентском организацијом. На тај начин је обезбеђена активна улога студената и њихова оцена квалитета програма. У сарадњи са Комисијом за самовредновање и квалитет студенти врше анкетирање и сумирају резултате. Извештаје о самовредновању усваја Наставно научно веће факултета. На унапређењу квалитета наставног процеса учествују: Катедре, Наставно научно веће факултета и Комисија за квалитет.

Прилози за стандард 11:

Извештај о резултатима самовредновања студијског програма - [Прилог 11.1](#)

Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета - [Прилог 11.2](#)

Правилник о уџбеницима - [Прилог 11.3](#)

Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет – [Прилог 11.4](#)

Стандард 12: Студије на даљину

Студије на даљину нису предвиђене.